

PRAWA UCZNIĄ

Międzynarodowe akty prawne

- **Deklaracja Praw Dziecka**
(z 1924r. zwana Genewską, zawiera 5 zasad)
- **Deklaracja Praw Dziecka**
(z 1959r. przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ, zawiera 10 zasad)
- **Konwencja o Prawach Dziecka ONZ, nazwana światową konstytucją praw dziecka, podpisana przez 191 państw**
z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526), zawiera szeroki katalog praw dziecka

Prawo polskie

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
(Dz. U. z 1997r., Nr 78 poz. 483 - rozdział II)
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy
USTAWA z dnia 25 lutego 1964 r.
- Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka
USTAWA z dnia 6 stycznia 2000r. (Dz.U. Nr 6, poz. 69)

Do czego uczeń ma prawo?

Prawa dziecka w szkole

- Szkoła ma służyć dziecku – tworząc warunki jego rozwoju fizycznego, intelektualnego i duchowego.
- Szkoła ma obowiązek dbać o zaspokajanie indywidualnych potrzeb dziecka.

Do czego uczeń ma prawo w szkole

1. Do pełnego bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego.
2. Do poszanowania godności – niezależnie od sytuacji, w jakiej się znajdzie.
3. Do praw i wolności osobistych gwarantowanych przez Konwencję o Prawach Dziecka.
4. Do mądrego programu nauczania, który uczy rozumienia świata, a nie każe wkuwać encyklopedii, i do nauczyciela, który rozumie powyższą prawdę.

Do czego uczeń ma prawo w szkole

5. Do planu nauczania i wymagań dostosowanych do możliwości młodego organizmu.
6. Do przyjaznego nauczyciela (wychowawcy) nastawionego nie na represje, lecz na pomoc w rozwiązywaniu problemów.
7. Do obiektywnej informacji i sprawiedliwej oceny uwzględniającej zarówno stan wiedzy, jak i umiejętności oraz starania.
8. Do wychowania nie narzucającego żadnego światopoglądu politycznego, społecznego i religijnego.

PRAWO DO INFORMACJI

To prawo do wiedzy o przysługujących uczniowi prawach oraz procedurach w przypadku ich naruszenia.

Uczeń ma prawo być **poinformowany** o zapadających w szkole decyzjach dotyczących jego osoby.

W praktyce:

- ✓ przepisy prawa oświatowego zapewniają uczniom możliwość zapoznania się ze statutem, który zawiera **prawa** ucznia, **obowiązki**, określa **konsekwencje** naruszania praw innych osób.
- ✓ szkoła ma obowiązek informowania o podejmowanych w sprawie **ucznia decyzjach**, np. przeniesienia do innej klasy
- ✓ uczeń ma prawo znać z wyprzedzeniem (zgodnie z WZO) przewidywane ocen semestralnych i końcoworocznych
- ✓ ma prawo poznać kryteria oceniania zachowania , poznać procedurę odwołań od ustalonej oceny

PRAWO DO NAUKI

To **stworzenie warunków** do nauki dla każdego ucznia .

Zgodnie z zapisem Konstytucji RP „ każdy ma prawo do nauki. Nauka do 18 roku życia jest obowiązkowa[...] Państwo jest zobowiązane do tego, aby nauczanie podstawowe było bezpłatne.”

WOLNOŚĆ WYPOWIEDZI I WYRAŻANIA OPINII

To wolność posiadania i głoszenia własnych poglądów na każdy temat i w dowolnej formie.

Prawo to może być ograniczone wobec naruszania dóbr innych osób, a także ze względu na zakłócenie porządku publicznego, ze względu na ochronę zdrowia lub moralności.

WOLNOŚĆ OD PRZEMOCY FIZYCZNEJ I PSYCHICZNEJ

To zakaz stosowania jakichkolwiek form przemocy fizycznej i nakaz poszanowania godności (m.in. zakaz obrażania, poniżania, wyśmiewania, stosowania presji psychicznej).

PRAWO DO OCHRONY PRYWATNOŚCI

To prawo do tajemnicy życia prywatnego
i rodzinnego.

W praktyce :

- ✓ szkoła ma prawo wiedzieć tylko tyle o uczniu, ile rodzice i uczeń chcą sami powiedzieć,
- ✓ wszelkie informacje dotyczące życia prywatnego, rodziny, stanu zdrowia itp. znane wychowawcy, czy innym pracownikom szkoły nie mogą być rozpowszechniane,
- ✓ nauczyciel nie może upubliczniać życia prywatnego i rodzinnego ucznia i nie może zdradzić tajemnicy korespondencji

PRAWO DO OCHRONY ŻYCIA

To zapewnienie higienicznych warunków nauki.

To prawo do odpoczynku, czasu wolnego, rozrywki i zabawy.

W praktyce :

- ✓ rozkład lekcji powinien być ustalany z uwzględnieniem: równomiernego rozłożenia zajęć w poszczególnych dniach tygodnia, różnorodności zajęć w każdym dniu, niełączenia w kilkugodzinne zajęcia z tego samego przedmiotu,
- ✓ nad bezpieczeństwem uczniów w czasie przerw powinien czuwać nauczyciel,
- ✓ w salach powinna być odpowiednia temperatura powietrza.